

PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2016)0217

Spartesnis sanglaudos politikos įgyvendinimas

2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl spartesnio sanglaudos politikos įgyvendinimo (2016/2550(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 4, 162, 174–178 ir 349 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006¹ (toliau – Bendrųjų nuostatų reglamentas),
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentą (ES, Euratom) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa²,
- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 23 d. Komisijos šeštąją ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitą „Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą: vystymosi ir gero valdymo ES regionuose ir miestuose skatinimas“,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 14 d. Komisijos komunikatą „Investavimas į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą. Kuo geriau panaudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas“ (COM(2015)0639),
- atsižvelgdamas į 2014 m. sausio 14 d. rezoliuciją dėl ES valstybių narių pasirengimo veiksmingai ir laiku pradėti naująjį sanglaudos politikos programavimo laikotarpį³,
- atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 22 d. Komisijos komunikatą „Investicijų planas Europai. Naujos Europos struktūrinių ir investicinių fondų ir ESIF finansavimo derinimo gairės“,

¹ OL L 347, 2013 12 20, p. 320.

² OL L 347, 2013 12 20, p. 884.

³ Priimti tekstai, P7_TA(2014)0015.

- atsižvelgdamas į savo 2014 m. lapkričio 27 d. rezoliuciją dėl vėlavimo pradėti įgyvendinti 2014–2020 m. sanglaudos politiką¹,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. spalio 28 d. rezoliuciją dėl sanglaudos politikos ir strategijos „Europa 2020“ peržiūros²,
 - atsižvelgdamas į savo 2015 m. lapkričio 26 d. rezoliuciją dėl siekio supaprastinti 2014–2020 m. sanglaudos politiką ir orientuoti ją į rezultatus³,
 - atsižvelgdamas į klausimą Komisijai dėl greitesnio sanglaudos politikos įgyvendinimo (O-000070/2016 – B8-0364/2016),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi sanglaudos politika, kuriai iki 2020 m. skirtas daugiau kaip 350 mlrd. EUR biudžetas, yra priemonė, kuri padeda priartinti ES prie žmonių ir yra pagrindinė visus ES regionus apimanti investicijų ir vystymosi politika; kadangi kai kuriose valstybėse narėse sanglaudos politika yra pagrindinis viešųjų investicijų šaltinis;
 - B. kadangi strategijos „Europa 2020“ tikslai gali būti pasiekti užtikrinant nuoseklią augimo ir vystymosi politikos sričių sąveiką ir, prireikus, struktūrines reformas, taip pat aktyviai įtraukiant regionus ir miestus į jų įgyvendinimą; kadangi šioje srityje sanglaudos politika atlieka esminį vaidmenį;
 - C. kadangi 2014–2020 m. reglamentuose numatyta keletas esminių sanglaudos politikos reformų, pvz., paramos telkimas pagal temas, dėl kurio susidaro lankstumas, reikalingas siekiant labiau atsižvelgti į vietos poreikius, didesnis orientavimasis į rezultatus, geresnis koordinavimas su ekonomine ir socialine politika, geresnis ES prioritetų susiejimas su regioninėmis reikmėmis ir labiau koordinuotas naudojimas Europos struktūriniais ir investicijų (ESI) fondais pagal bendrą strateginę programą;
 - D. kadangi sanglaudos politikos investicijos turėtų būti koordinuojamos ir derinamos atsižvelgiant į kitų sričių ES politiką, pvz., į bendrąją skaitmeninę rinką, energetikos sąjungą, socialinę politiką, makroregionines strategijas, miestų darbotvarkę, mokslinius tyrimus ir inovacijas, taip pat transporto politiką, kad būtų labiau prisidedama prie strategijos „Europa 2020“ tikslų siekimo;
 - E. kadangi Bendrųjų nuostatų reglamento 136 straipsnio 1 dalyje nustatytas reikalavimas Komisijai panaikinti visas veiksmų programai numatytų įsipareigojimų dalis, kurios iki trečiųjų finansinių metų po tų metų, kuriais veiksmų programai prisiimti biudžetiniai įsipareigojimai, gruodžio 31 d. nebuvo panaudotos pradiniam ir metiniam išankstiniam finansavimui ir tarpiniams mokėjimams;
 - F. kadangi nuo naujojo programavimo laikotarpio pradžios praėjo dveji metai, o sanglaudos politiką įgyvendinti vėluojama; kadangi dauguma veiksmų programų buvo patvirtintos 2014 m. pabaigoje ir 2015 m. pradžioje, tačiau iki šiol neįvykdyta daug *ex ante* sąlygų;

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2014)0068.

² Priimti tekstai, P8_TA(2015)0384.

³ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0419.

- G. kadangi Bendrųjų nuostatų reglamento 53 straipsnyje nustatytas reikalavimas, kad nuo 2016 m. Komisija Parlamentui kasmet pateiktų suvestinę ataskaitą, susijusią su ESI fondų programomis ir pagrįstą valstybių narių metinio įgyvendinimo ataskaitomis, kurios teikiamos pagal 50 straipsnį, o 2017 ir 2019 m. Komisija turi parengti strateginę ataskaitą, kurioje būtų apibendrintos valstybių narių pažangos ataskaitos;
1. ragina Komisiją įvertinti ESI fondų panaudojimą 2014–2020 m. laikotarpiu ir parengti išsamią įsipareigojimų panaikinimo rizikos analizę nurodant sumas kiekvienos valstybės narės atveju ir kuo greičiau po BNR nurodyto sausio 31 d. ir liepos 31 d. termino atlikti valstybių narių pateiktų mokėjimo prognozių analizę; taip pat ragina Komisiją nurodyti, kokių priemonių numatyta imtis siekiant kiek įmanoma išvengti ESI fondų įsipareigojimų panaikinimo;
 2. ragina Komisiją ir valstybes nares vadovaujantis strategija „Europa 2020“ panaudoti visas ESI fondų galimybes siekiant sustiprinti socialinę bei ekonominę sanglaudą ir sumažinti teritorinius skirtumus sudarant galimybes visiems regionams tapti konkurencingesniems ir sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms, be kita ko, iš privačių šaltinių;
 3. pažymi, kad, apžvelgiant 2007–2013 m. programavimo laikotarpį, pagrindinės kliūtys ir problemos, daugelyje valstybių narių ir regionų trukdžiusios įgyvendinti sanglaudos politiką, buvo nepakankama informacija galimiems naudos gavėjams, dėl to pasireiškė tokios problemos: tinkamų projektų trūkumas, lėtas ir ilgas stambių projektų tvirtinimas, taip pat sudėtingos ir daug laiko trunkančios pirkimų procedūros, sudėtingos valstybės pagalbos taisyklės, sudėtingos leidimų suteikimo procedūros, neišspręsti turtiniai santykiai, pernelyg ilgai trunkanti leidimo suteikimo procedūra ir sunkumai gauti finansavimą; taip pat pripažįsta, kad valstybės narės ir vietos valdžios institucijos kartais susidurdavo su sunkumais, siekdamos laikytis reikalavimų, susijusių su Stabilumo ir augimo pakto įgyvendinimu viduje ir išorėje; ragina Komisiją 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, viena vertus, pateikti informaciją apie kliūtis, su kuriomis susiduria valstybės narės įgyvendindamos sanglaudos politiką, ir, kita vertus – įvertinti *ex ante* sąlygų įgyvendinimo poveikį veiksmingam politikos įgyvendinimui;
 4. teigiamai vertina tai, kad aštuoniose valstybėse narėse sukurta darbo grupė siekiant geriau įgyvendinti 2007–2013 m. programas, ir ragina Komisiją informuoti Parlamentą apie pasiektus rezultatus; prašo Komisijos tęsti šios darbo grupės veiklą, siekiant paremti ir pagreitinti 2014–2020 m. programų įgyvendinimą visose valstybėse narėse, ir pateikti Parlamentui darbo grupės veiksmų planą; ragina Komisiją visapusiškai įtraukti ESI fondus į ES geresnio reglamentavimo strategiją;
 5. pabrėžia, kad administraciniai pajėgumai, tiek nacionaliniu, tiek regiono ir vietos lygiu, yra esminė prielaida norint laiku ir sėkmingai įgyvendinti sanglaudos politiką; šiomis aplinkybėmis atkreipia dėmesį į tai, kad tinkamų projektų trūkumas dažnai siejamas su išteklių, reikalingų vietos ir regioninėms valdžios institucijoms, kad galėtų parengti projekto dokumentus, trūkumu; todėl prašo Komisijos paremti administracinių pajėgumų stiprinimą įgyvendinimo ir vertinimo etapais ir informuoti Parlamentą apie šiuo klausimu numatytus veiksmus; ragina valdymo institucijas visapusiškai ir veiksmingai taikyti 11 teminio tikslo – Valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų gebėjimų stiprinimo – nuostatas ir naudotis esamomis Komisijos gairėmis;
 6. atsižvelgdamas į tai, kad geras valdymas gali padėti padidinti įsisavinimo pajėgumus,

pabrėžia, kad būtina skatinti atitinkamas struktūrines reformas atsižvelgiant į teritorinės sanglaudos, tvaraus augimo ir užimtumo tikslus, taip pat į investicijoms palankią politiką ir kovą su sukčiavimu; laukia Komisijos pranešimo dėl „atsiliekančių regionų“ išvadų ir tolesnės informacijos apie tai, kaip minėtomis išvadomis būtų galima pasinaudoti siekiant išspręsti ilgalaikes problemas, kurios daro įtaką greitam ESI fondų įgyvendinimui ir įsisavinimui; taip pat ragina Komisiją patikslinti rezultatais grindžiamą biudžeto sudarymo koncepciją siekiant padidinti lėšų naudojimo veiksmingumą;

7. palankiai vertina tai, kad Komisija sukūrė aukšto lygio nepriklausomų ekspertų grupę supaprastinimo ESI fondų paramos gavėjams stebėsenos klausimais; pabrėžia, kad supaprastinimas yra viena iš greitesnio įgyvendinimo sąlygų; todėl ragina Komisiją paspartinti veiklą, susijusią su tuo, kad ir dabartiniu programavimo laikotarpiu būtų pradėtos taikyti supaprastintos procedūros, ir išlaikyti aukštą skaidrumo lygį įgyvendinant sanglaudos politiką; šiomis aplinkybėmis mano, kad reikia nedelsiant atsižvelgti į aukšto lygio grupės pateiktas rekomendacijas;
8. atsižvelgdamas į tai, kad daugelyje valstybių narių dėl ekonominės krizės susidurta su nepakankamu likvidumu ir viešųjų lėšų, kurias būtų galima panaudoti viešosioms investicijoms, trūkumu, ir kad sanglaudos politikos ištekliai tampa pagrindiniu viešųjų investicijų šaltiniu, ragina Komisiją ir valstybes nares visapusiškai pasinaudoti lankstumu, kurį suteikia stabilumo ir augimo paktas; taip pat ragina Komisiją palaikyti nuolatinį dialogą su valstybėmis narėmis, kurios prašė leisti taikyti galiojančią investavimo sąlygą, kad būtų galima maksimaliai pasinaudoti lankstumu vykdant investicijas į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą; taip pat ragina Komisiją skatinti EIB dalyvavimą ir raginti jį bet kurioms valstybėms narėms, kurioms to reikia, teikti didesnę techninę ir finansinę paramą, reikalingą projektams rengti ir įgyvendinti; mano, kad veiksmingai įgyvendinamos tinkamu *ex ante* vertinimu pagrįstos finansinės priemonės, strategiškai suderintos su dotacijomis, gali gerokai padidinti finansavimo poveikį ir tokiu būdu padėti susidoroti su neigiamomis mažėjančių viešųjų biudžetų pasekmėmis ir plėtoti pajamų duodančius projektus; pabrėžia, kad ši sieki galėtų padėti įgyvendinti aiškios, nuoseklios ir kryptingos taisyklės dėl finansinių priemonių, kurios padėtų fondų valdytojams ir lėšų gavėjams supaprastinti rengimo ir įgyvendinimo procesą ir kuriose būtų atsižvelgiama į skirtingus finansų rinkų ES valstybėse narėse vystymosi lygius; mano, kad visas susijusias taisykles dėl finansinių priemonių sujungus į vieną, lengvai prieinamą ir suprantamą dokumentą, ir vengiant nebūtinų pakartotinos gairių dalies peržiūros finansavimo laikotarpiais, nebent to reikėtų dėl teisinių priežasčių, taip pat padėtų įgyvendinti šį procesą;
9. pripažįsta, kad ESIF investicijos papildo sanglaudos politiką, ir atkreipia dėmesį į 2016 m. vasario 22 d. Komisijos komunikatą „Investicijų planas Europai. Naujos Europos struktūrinių ir investicinių fondų ir ESIF finansavimo derinimo gairės“; ragina Komisiją ir vietos bei regionines valdžios institucijas tinkamai atsižvelgti į galimybes suderinti ESI ir ESIF finansavimą atsižvelgiant į tai, kad nors šios dvi priemonės yra skirtingos, jos gali viena kitą papildyti, padidindamos investicijų sukuriamą svėro poveikį;
10. yra susirūpinęs dėl vėlavimo, su kuriuo susiduria valstybės narės, paskiriant programas ir tvirtinančiąsias institucijas, nes dėl to savo ruožtu valstybės narės vėluoja pateikti mokėjimo prašymus ir tokiu būdu užkerta kelią sklandžiam programų įgyvendinimui;
11. mano, kad per didelė centralizacija ir pasitikėjimo trūkumas taip pat gali būti ESI fondų

įgyvendinimo vėlavimo priežastis, o kai kurios valstybės narės ir valdymo institucijos yra mažiau linkusios daugiau atsakomybės už ES lėšų valdymą skirti vietas ir regioninėms valdžios institucijoms, įskaitant naujų vystymosi priemonių, pvz., integruotos teritorinės investicijos (ITI) ir bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (BIVP), taikymą; nors ir pripažindamas ES reguliavimo sistemos vaidmenį skatinant šį požiūrį, ragina Komisiją padėti dar labiau palengvinti valstybių narių ir regionų keitimąsi gerąja patirtimi sėkmingo perįgaliojimo srityje;

12. pabrėžia, kad, norint tinkamai ir veiksmingai įgyvendinti sanglaudos politiką ir užtikrinti jos patikimumą, svarbu laiku atlikti mokėjimus; todėl ragina Komisiją informuoti Parlamentą apie priemones, numatytas siekiant užtikrinti visapusišką mokėjimų plano vykdymą įgyvendinant 2016 m. ir ateinančių metų biudžetus;
13. pabrėžia, kad dabar, vertindamas sanglaudos politikos (greitesnį) įgyvendinimą, Parlamentas galėtų pateikti Komisijai keletą svarbių klausimų, iš kurių reikėtų pasimokyti prieš pradėdant diskusijas dėl būsimos sanglaudos politikos po 2020 m.; ragina Komisiją kuo greičiau parengti pagrindinius klausimus ir pradėti bendradarbiauti su Europos Parlamentu, valstybėmis narėmis ir kitais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais dėl ESI fondų po 2020 m. ateities, siekiant pagerinti jų kryptingą panaudojimą ir greitą įgyvendinimą;
14. pažymi, kad norint užtikrinti sklandų programų įgyvendinimą ir išvengti galimo tarpinių mokėjimų sustabdymo labai svarbu, jog iki 2016 m. pabaigos valstybės narės įvykdytų su *ex ante* sąlygomis susijusius veiksmus; primygtinai ragina Komisiją paskelbti išsamias viešųjų pirkimų ir prevencinių priemonių gaires siekiant išvengti klaidų ir pažeidimų viešųjų pirkimų procese ir paskelbti standartines gavėjams skirtas pirkimo procedūras siekiant išvengti finansinių koregavimų ir galimo ES įnašo panaikinimo;
15. ragina Komisiją, valstybes nares ir visus suinteresuotuosius subjektus geriau koordinuoti ir vykdyti veiksmingas komunikacijos politikos iniciatyvas siekiant padidinti visuomenės informuotumą apie sanglaudos politikos įgyvendinimą suteikti jai didesnę prestižą, taip pat suteikti galimybę plačiajai visuomenei geriau suprasti sanglaudos politikos rezultatus ir poveikį;
16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, Regionų komitetui, taip pat valstybėms narėms ir jų nacionaliniams bei regioniniams parlamentams.